

РЕЦЕНЗІЯ

на статтю О.В. Косарчук, Ю.В. Хомутініна, М.М. Лазарева, В.В. Ілленка

«СУЧАСНИЙ СТАН ЩОДО ЗАБРУДНЕННЯ ^{137}Cs МОЛОКА У НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА СМТ. НАРОДИЧІ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

Аварія на Чорнобильській атомній електростанції стала потужним джерелом забруднення зовнішнього середовища довгоіснуючими радіонуклідами. Внаслідок цієї аварії забруднено понад 8,4 млн га сільськогосподарських угідь. Під радіоактивне забруднення потрапили зокрема значні території Українського Полісся. Підвищення рівня радіонуклідного забруднення довкілля збільшує ризики виникнення негативних наслідків у населення, яке тривалий час зазнає опромінення, в тому числі зумовленого інкорпорованими радіонуклідами ^{137}Cs і ^{90}Sr , які з ґрунту надходять у воду, рослини, атмосферу, включаються в кормові і харчові ланцюги, створюючи джерела постійного радіоактивного забруднення.

Авторами проведено відбір зразків сільськогосподарської продукції у постраждалих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС районах України, що за результатами попередніх моніторингових і експериментальних досліджень можуть бути основним джерелом формування додаткового опромінення населення за рахунок Чорнобильських радіонуклідів при споживанні продукції із забруднених регіонів. Наведено характеристику сучасного стану радіоекологічної ситуації на забрудненій радіонуклідами території Полісся України. Проаналізовано основні результати вибіркового моніторингу вмісту ^{137}Cs у молоці корів особистих підсобних господарств у с. Народичі Житомирської та населених пунктах Рівненської областях. Зокрема, здійснений моніторинг вмісту ^{137}Cs , впродовж останніх 5 років, у молоці корів критичних населених пунктів Житомирської та Рівненської областей, показав, що значення середньорічної питомої активності ^{137}Cs перевищує допустимі рівні (100 Бк/л) лише на Рівненщині в селах (за зменшенням рівнів забруднення): Старе Село, Великий Черемель, Дроздинь, Лисичин, Переходичі, Вежиця. Дослідженнями загалом встановлено, що за останні роки відмічається стійка тенденція до зниження радіоактивності молока.

Отже, враховуючи науково-практичну цінність даної праці, її відповідність усім вимогам, що пред'являються до підготовки наукових робіт, актуальність, наповненість та обґрунтованість висновків, рекомендую статтю О.В. Косарчук зі співавторами «Сучасний стан щодо забруднення ^{137}Cs молока у населених пунктах Рівненської області та смт. Народичі Житомирської області» до публікації у наукових фахових виданнях України.

Викладач кафедри екології та біотехнології
Білоцерківського національного
аграрного університету,
доктор сільськогосподарських наук
(спеціальність 03.00.16 – екологія)

В.П. НОВИЦЬКИЙ